

SARAÇHANE DÜŞLERİ ATÖLYESİ

SARAÇHANE’de DÜŞ nasıl başladı?

Nezih R. Aysel, F. Gülşen Gülmez, T. Gül Köksal, Zühre Sözeri, Dilvin H. Akkaya, Efe E. Usman, Pelin Kaydan

Valens Kemerli Maket Çalışması

Duvarlarındaki süsleme izleri ile Unkapanı Değirmeni’nin sırtına yaslanan Sinema Salonu’ndan içeri girdik. Beyaz perdeye önce Saraçhane’nin bugüne dek kurduğu düşleri yansıttık. Kendi sineması, Direklerarası eğlenceleri, coğrafya ile zıtlaşan Süleymaniye’si, bulvar boyunca tek elden ama parçalı dizgesiyle İMÇ’si ile **DÜŞ KURMAYI SEVEN** bir coğrafya seçtiğimiz için şanslıydık. Bugün dahi, bir Direklerarası salonu içinde yüzlerce ayakkabı sergilenmesi ya da Valens kemerlerinin içinden günde binlerce araba akıtılması, ütopyik bir filmi andırıyor. Saymakla bitmeyecek bu düşlerin ardına yeni düşler eklemek, alan içine girdikçe işin pek de kolay olmadığını gösterdi.

ATÖLYE SÜRECİ, yapılacak işler sıralaması yerine öncelikle temalar ve tartışma konularını belirledi ve genç arkadaşlara yol göstermeyi ve onlarla deneyimlerimizi paylaşmayı öngördü. Sabah tartışmaları, bu temaların çok daha vurucu tartışmalar ve kavramlar ile zenginleşmesini sağladı. Zaman zaman ortak bir konu, farklı medyalar kullanarak kısa süreli çalışma konularına dönüştürülürken, katılımcılar kendi çalışma alanlarındaki gelişmeleri de atölye içinde sık sık paylaşımına soktu. Bu paylaşımlar çalışmaların daha kolektif bir çalışmaya dönüşmesini sağladı. Peki bizler düş kurabildik mi? Alan içine girdikçe **DÜŞ** meselesini ihmal mi ettik? Düşleme atölyedeki çalışmalar ile yan yana ilerledi, ancak kente-kamuya ait bir alana “müdahale etme”nin bilincine sahip olarak, bağlamı bilerek, tanıyarak, anlayarak, duyarak ve dinleyerek.

1. Unkapanı Değirmeni

DÜŞler, **PROJELERE** dönüştü! Kamuya ait bir alana hiç ‘müdahale etmemek’, otoparksız bir İMÇ çözümlenmek, sadece bir kent parçası üzerinde yürüyerek Bizans’tan Osmanlı’ya ve Cumhuriyet’e dek her dönem toprağına basmak, Kalenderhane’den Şehzade’ye bakış açarken mevcut binanın içini benzeri olmayan bir geometri ile delmek, Valens kemerini İBB binasının ritmi ile dans ettirmek, Valens’in orta yerindeki Bulvar’ın fermuarını çekmeye kalkarak Saraçhane’nin yakasını paçasını toplamayı dert edinmek, tüm kente gözüm sende dercesine Valens’in kemerlerini şehri seyreden gözlerle çevirmek, görünmeyen ile görünen rotaları iç içe sokarak rotalar üzerinden zamanda seyahate çıkmak, duvarları anlatmak için yapı/deyim karşılığı ile yeni sözlükler kurmak, Unkapanı Değirmeni’ni çocuklar için bir labirente/oyuna çevirmek, açık hava sineması ve atölye fikirleri ile bir kamusal alanda kamuyu/halkı unutmamak...

FİLM BİTTİ... Atölye boyunca önce Saraçhane’nin düşlerini kendi ağzından dinledik, film bitti ama koltuklarımızdan kalkamadık, dört hafta boyunca... Daha neler mi düşlendi? Prost hiç İstanbul’a gelmemiş olsaydı; Sinan doğmasaydı; bulvarın yerinde kuvvetli bir su akıyor olsa, kemer bir ‘kanal’ın üzerinde geçiyor olsaydı...Hep başkaları düş kuracak değil ya!

2. Direklerarası Tiyatrosu [Bugün ayakkabıcı]

3. Alan gezisi

4. Atölye çalışması

Çalışma Alanı: Saraçhane Bölgesi, Atatürk Bulvarı ve Divanyolu Aksı çevresi, Süleymaniye ve Zeyrek Mahalleleri...

Atölye Teması: Kültürel Miras, Koruma, Tarihsel Katmanlaşma (Bizans / Osmanlı / Cumhuriyet dönemleri), Süreklilik: Tarihsel-Mekânsal-Kültürel, Kentsel Dönüşüm, Yeniden İşlevlendirme, Kamusal Alan, Kullanıcı Katılımı

Tartışma Konuları: Zeyrek SSK, Sedad Hakkı Eldem, Manifaturacılar Çarşısı, Tekeli / Sisa, İstanbul İmar Planı, Prost Planı, Valens Kemer, Mimari ve Sanat, Direklerarası, Unkapanı Değirmeni, Kıyı-Kapan-Ticaret, Dönüştürülen Kiliseler, Hayalet Yapılar, Meydan [Bizans, Osmanlı] Yeşil, İBB Binası, Tekel Binası, Külliye, Yerel Modernizm, Sivil Mimari

Kavramlar: Katmanlaşma, Eklemlenme, Bellek/İz (Ses), Zaman, Ölçek/Oran, Geçicilik, İşgal, Gerilim, Ritim/Tekrar, Eski/Yeni, Geçirgenlik/Eşik/Sınır, Kamusal/Özel, İç/Dış

5. Atölye çalışması

6. Atölye çalışması

Sunular: Valens Kemer, İMÇ, Unkapanı Değirmeni, Duvarlar, Kalenderhane, Rota

Anahtar Kelimeler: Su kemeri, Çarşı, Kapan-Ticaret, Duvar, İmar Planı, Atatürk Bulvarı, Henri Prost, Süleymaniye Cami, Mimar Sinan, İMÇ, Doğan Tekeli, Sedad Hakkı Eldem, Yerel Modernizm, Zeyrek SSK

İncelenen Yapılar: Recai Efendi Sıbyan Mektebi, Ali Paşa Kütüphanesi, Şehzade Cami ve Külliyesi, İbrahim Paşa Cami, Ekmekçizade Ahmet Paşa Medresesi, Molla Hüsrev Cami, Vezneciler Kız Öğrenci Yurdu, Kalenderhane Cami, Şeb Sefa Hatun Cami, İMÇ, Zeyrek SSK, Zeyrek Cami, Çinili Hamam, Gazanfer Ağa Medresesi, Unkapanı Değirmeni, Molla Gürani Cami, Atıf Efendi Kütüphanesi, Valens Su Kemer, İBB, Süleymaniye Cami

Saraçhane düş kurucularına; [Özge Karakaş-Esin Yılmaz-Berat Kaymaz-Melisa Aslan-Mediha Özen-Merve Akdemir-Gamze Sena Aslan-Sümeyye Dursun-Ali Rıza Ovayolu-Ceyda Özen-Deniz Karakuş-Oya Esen-Beyza Paksoy-Büşra Ekici] teşekkürler...